

FRÅN REDAKTIONEN

Årets andra *TFL*-nummer uppmärksammar olika former av visuellt berättande med ett särskilt fokus på skandinavisk barn- och ungdomslitteratur. Den nordiska bilderboken befinner sig i dag i ett spännande och innovativt skede, med såväl nyligen debuterade bilderbokskonstnärer som etablerade författarskap med långa produktioner bakom sig. I samtliga nordiska länder framträder också en likartad utveckling där de litterära och konstnärliga metoderna varierar – från traditionella uttrycksmedel till nyare, digitala illustrationstekniker – och berikar varandra. Samtidigt arbetar bilderboken och serieromanen gränsöverskridande, har en öppen struktur och ett mångbottnat innehåll, där barnläsaren eller barnets perspektiv ofta utgör en utgångspunkt. Denna tendens har uppmärksammats även internationellt, bland annat i samband med att Sverige som hedersgäst och temaland ordnade en omtalad bilderboksutställning vid Bologna bokmessa 2013.

Temanumret inleds med en artikel av Nina Christensen som diskuterar teoriutvecklingen inom den skandinaviska bilderboks- och serieforskningen, samt de analytiska och terminologiska utmaningar som bland annat den mediala utvecklingen skapar för fältet. De alltmer komplexa relationerna mellan barn och vuxna i den moderna bilderboken står i centrum i Kristina Hermanssons motivstudie av inkompetenta föräldrar och kompetenta barn. Berättelser som förmedlas via text och bild öppnar för intermediala infallsvinklar och i Anette Almgren Whites artikel utforskas bilderbokens förhållande till bildkonst genom en analys av statyekfraser. Ett annat perspektiv på bilderbokens gränsöverskridande tendens ges i Sara Pankenier Welds diskussion av barnlitteraturens skilda läsekretsar och de möjligheter dessa skapar för att förmedla dolda budskap i en repressiv kultur med utgångspunkt i en tidig avantgardistisk bilderbok av Osip Mandelstam. Nina Goga diskuterar hur visualiseringen av platser i såväl kartillustrationer som text används för att skapa spänning i två populära barndeckare. Slutligen sätter Ylva Lindberg fokus på 2000-talets satiriska, feministiska serieroman och de litterära strategier som Liv Strömquist och Nina Hemmingsson använder för att framföra samhällskritik.

Flera av artiklarna aktualiserar frågor om genre och medium. Även i Omläsning berörs denna problematik, då Eva Hættner Aurelius, Per Israelson och Henrik Johnsson ger sin syn på Tzvetan Todorovs *Introduction à la littérature fantastique* (1970) och dess relevans för litteraturvetenskapen i dag. I den avslutande recensionsavdelningen presenteras och diskuteras en rad aktuella litteraturvetenskapliga böcker om ämnen som resereportage, fikcionalitet, namn och skam.

Sist men inte minst vill vi rikta ett varmt tack till Elina Druker som varit temaansvarig för detta nummer. Vi vill också påminna om *TFL*-dagarna den 10–11 oktober med en förhoppning om att få möta många av er i Stockholm!

Maria Andersson & Per Anders Wiktorsson